

Behandelingsvoorstel voor de commissie WEM

Onderwerp: Rapportages waterschappen over secundaire waterkeringen; uitvoering PS-motie 1 Wilnis
Cie-datum : 17 november 2003 Cie-nummer: 2003WEM73

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: nee	inspraak: nee
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS: nee	op:

Behandelend ambtenaar: E. Hazenoot / G. Smit	toestel: 3435 / 3391
Portefuillehouder: J. Binnekamp	

Inleiding

In hun vergadering van 8 september 2003 hebben provinciale staten een motie aangenomen met betrekking tot het toezicht van de provincie op de waterschappen (motie 1). In het laatste onderdeel van deze motie wordt het college als toezichthouder op de waterschappen verzocht:

- De waterschappen werkzaam binnen de provincie Utrecht te verzoeken uiterlijk 1 november 2003 te rapporteren aan het college over de staat van de secundaire waterkeringen in de provincie;
- Afhankelijk van de staat van deze waterkeringen van de waterschappen conclusies te verlangen en een plan van aanpak, indien dat noodzakelijk blijkt.

Inmiddels hebben de waterschappen op het verzoek van de provincie gereageerd en ter zake informatie gegeven. Overeenkomstig de toezegging die is gedaan in de commissie Bestuur en Middelen van 27 oktober 2003 worden de reacties van de waterschappen met het bijbehorende kaartmateriaal u hierbij aangeboden. Het onderstaande bevat een samenvatting van de reacties van elk van de waterschappen. Aan het slot doen wij een voorstel voor een vervolgactie.

Waterschap Vallei en Eem (WVE)

WVE baseert zijn oordeel op een vergelijking tussen de feitelijke situatie en het vereiste profiel, zoals is opgenomen in de in 1977 vastgestelde legger. De hoogtemetingen en de (visuele) stabiliteitsbeoordeling van de regionale waterkeringen dateren uit 1996. Voor 2006 worden hoogte- en grondonderzoeksgegevens gecompleteerd, zodat dan een nauwkeurige beoordeling van de secundaire waterkeringen kan plaatsvinden.

De secundaire keringen worden ingedeeld in een drietal categorieën. Deze zijn aangegeven op de bijgevoegde kaartbijlage 1. Met een groene kleur zijn aangeduid de keringen die voldoen aan de leggerafmetingen (5 km). In oranje zijn aangegeven de keringen die niet de vereiste hoogte hebben (25 km). In rood zijn aangegeven de keringen die niet de vereiste hoogte hebben en waarvan bovendien de stabiliteit onvoldoende of twijfelachtig is (15 km).

Vervolg op pagina 2: ja

Wordt geagendeerd:

voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.

WVE verwacht dat de leggerhoogten aan de hoge kant zijn.
Het waterschap controleert de keringen jaarlijks en voert zonodig werkzaamheden uit.

Naar aanleiding van de gebeurtenissen in Wilnis en Rotterdam is nagegaan in welke keringen veenlagen van meer dan een halve meter voorkomen boven de normale grondwaterstand. Deze keringen worden met een verhoogde aandacht gevolgd en daarbij zijn tot nu toe geen bijzonderheden waargenomen.

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR)

HDSR heeft op basis van de geïnventariseerde gegevens voor het meerjarenonderhoudsplan voor de periode 2001-2005 en de IPO-norm een goed beeld gekregen van de hoogte en onderhoudstoestand van de waterkeringen. Iedere 5 jaar worden de kaden opnieuw onderzocht en een nieuw onderhoudsplan voor de daarop volgende periode van 5 jaar gemaakt.

HDSR concludeert het volgende.

- Alle regionale waterkeringen (370 km) voldoen aan de stabiliteitscriteria ;
- 70% (260 km) voldoet tevens aan de vereiste afmetingen;
- van de 30% (110 km) die niet aan de gewenste toetshoogte voldoet wordt 12% (44 km) aangepakt in 2004 en 2005 en 18% (66 km) in de jaren 2006-2010.

Vanaf 1995 is HDSR intensief bezig met de verbetering van de regionale waterkeringen. Inmiddels zijn de meest urgente strekkingen aangepakt.

Op kaartbijlage 2 zijn de waterkeringen aangegeven die aan de norm voldoen en is het reeds uitgevoerde en nog uit te voeren groot onderhoud aangegeven.

Tijdens de extreme droogte heeft HDSR de inspecties geïntensiveerd. Op basis van periodieke rapportages hierover is geconcludeerd dat zich geen onacceptabele risico's hebben voorgedaan.

Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV)

AGV stelt dat niet aangegeven kan worden welke secundaire waterkeringen wel en welke niet aan de vereiste hoogte en stabiliteit voldoen, omdat de provincie ten aanzien daarvan geen normen heeft vastgesteld.

Op basis van de Nota Groot onderhoud boezemwaterkeringen 1999 en de naar aanleiding van de gebeurtenissen in Wilnis uitgevoerde intensieve inspecties op scheurvorming op veendijken concludeert AGV het volgende over de toestand van de secundaire waterkeringen.

- Een groot deel van de waterkeringen levert geen problemen op. Het onderhoud van deze keringen zal volgens de bestaande planning worden uitgevoerd (aangegeven in oranje op kaartbijlage 3).
- Bij met name de veendijken zijn wel knelpunten gesignaleerd. De acute knelpunten zijn inmiddels opgelost met steunbermen en ophogingen (aangegeven in groen op kaartbijlage 3). Het komende halfjaar wordt gewerkt aan de definitieve oplossing van deze knelpunten. Voor de zomer 2004 is dat gereed.

Op kaartbijlage 3 zijn verder in blauw geblokt aandachtsgebieden aangegeven en in effen blauw de gedeelten waar geen acute knelpunten zijn, maar wel zwakke plekken. Hier zullen het komende half jaar 'geen spijtmaatregelen' worden genomen. Het betreft twee kleine trajecten bij Vinkeveen en Wilnisse Zuwe.

De kaden die deel uitmaken van de polders van Groot Mijdrecht, incl. de 1^e, 2^e en 3^e Bedijking en Wilnis-Veldzijde, de kade van de Bethunepolder en een deel van de kade in de polder Blokland worden met een verhoogde frequentie geïnspecteerd.

AGV overweegt om de periodieke metingen aan veendijken (hoogtes, zetting, profielen) te intensiveren van eens in de 10 naar eens in de 5 jaar.

Hoogheemraadschap van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden (HAV)

In het Utrechtse deel van het HAV zijn alleen de boezemkeringen langs het Merwedekanaal als secundaire waterkering aan te merken. De vereiste kruinhoogte van deze keringen is vastgesteld op 1,80 m+NAP.

Het HAV concludeert:

- Qua stabiliteit voldoen alle waterkeringen.
- Qua hoogte voldoet 9,6 km (op kaartbijlage 4 in groen aangegeven); 0,8 km voldoet niet (in rood aangegeven). Van 0,6 km (in oranje aangegeven) zijn te weinig gegevens bekend om iets te kunnen zeggen over de hoogte.

Het oordeel van het HAV dat alle waterkeringen qua stabiliteit voldoen is niet gebaseerd op grondmechanische gegevens, maar op de volgende omstandigheden: de waterkeringen liggen op een klei-ondergrond, zij zijn hoofdzakelijk opgebouwd uit klei, het Merwedekanaal is voorzien van een oeverbescherming.

Volgens het onderhoudsprogramma zal het in rood aangegeven gedeelte in 2005 worden verbeterd.

Vervolg

Door de waterschappen is binnen de gestelde tijd veel informatie verstrekt over de waterstaatkundige toestand van de secundaire waterkeringen. Op basis van deze informatie kunnen evenwel nog geen conclusies worden getrokken, zoals gevraagd in de motie.

Wij stellen ons voor op basis van de uitgebrachte rapportages in overleg te treden met elk van de waterschappen om aanvullende en meer eenduidige informatie te verkrijgen over de actuele sterkte van de waterkeringen. Het beheerdersoordeel van de waterschappen zal hierbij uitgangspunt zijn.

Wij gaan ervan uit dat de nadere rapportage in combinatie met de thans verstrekte informatie het door u gevraagde inzicht biedt. Wij verwachten dat deze nadere rapportage medio januari 2004 gereed kan zijn. Behandeling van die door ons begin februari 2004 vast te stellen rapportage kan dan plaatsvinden in uw vergadering van 1 maart 2004 en desgewenst in de vergadering van provinciale staten van 22 maart 2004.

Bijlagen

- De rapportage van WVE, HDSR, AGV en HAV
- Een overzichtskaart per waterschap